

Úvod	11
1 Sociálna politika	13
1.1 Úvodné poznámky	13
1.2 Pojem a charakteristika sociálnej politiky	14
1.3 Modely sociálnej politiky	19
1.4 Obsahové súčasti, nástroje a ciele sociálnej politiky	21
2 Sociálna ochrana	27
2.1 Sociálna ochrana – súčasť právnej a sociálnej kultúry	27
2.2 Historické zdroje a východiská sociálnej ochrany	28
2.3 Súčasné názory na chápanie sociálnej ochrany	31
3 Predmet práva sociálneho zabezpečenia	37
3.1 Obsah sociálneho zabezpečenia	37
3.2 Pojem sociálneho zabezpečenia	39
3.3 Systémy sociálneho zabezpečenia	42
3.3.1 Poisťovací systém	42
3.3.2 Systém štátnej sociálnej podpory	45
3.3.3 Systém sociálnej pomoci	46
3.4 Úlohy a funkcie práva sociálneho zabezpečenia	47
3.5 Faktory ovplyvňujúce stav a úroveň sociálneho zabezpečenia	48
3.5.1 Vnútorne faktory	48
3.5.2 Vonkajšie faktory	50
4 Sociálne zabezpečenie z hľadiska historického vývoja	53
5 Pramene práva sociálneho zabezpečenia	57
5.1 Vymedzenie pojmu	57
5.2 Pôsobnosť právnych noriem	58
5.2.1 Vecná pôsobnosť	59
5.2.2 Priestorová a osobná pôsobnosť	60
5.2.3 Časová pôsobnosť	60
5.3 Interpretácia práva sociálneho zabezpečenia	61
5.4 Formálne pramene práva sociálneho zabezpečenia	62
6 Sociálne a hospodárske práva občanov	65
7 Právne vzťahy v sociálnom zabezpečení	69
7.1 Druhy a prvky právnych vzťahov sociálneho zabezpečenia	69
7.2 Právne skutočnosti v sociálnom zabezpečení	71
7.2.1 Sociálne udalosti	71
7.3 Vznik, zmena a zánik právnych vzťahov sociálneho zabezpečenia	77
7.4 Dávky a služby v sociálnom zabezpečení	78
7.5 Zodpovednosť v sociálnom zabezpečení	80
7.6 Sociálno-poisťovacie právne vzťahy	82

7.6.1	Zásady a princípy poisťovacieho systému.....	83
8	Sociálne poistenie – poistné vzťahy.....	89
8.1	Charakteristika sociálneho poistenia.....	89
8.2	Osobný rozsah a subjekty platiace poistné na sociálne poistenie.....	90
8.3	Vznik, trvanie, prerušenie a zánik sociálneho poistenia.....	92
8.3.1	Zamestnanec.....	92
8.3.2	Zamestnávateľ.....	93
8.3.3	Samostatne zárobkovo činná osoba.....	94
8.3.4	Prerušenie poistenia.....	95
8.3.5	Fyzická osoba.....	98
8.3.6	Dobrovoľne poistená osoba.....	98
8.3.7	Štát.....	98
8.4	Platenie poistného.....	98
8.4.1	Percentuálna sadzba.....	98
8.4.2	Nezaopatrenosť dieťaťa.....	100
8.4.3	Vymeriavací základ.....	101
8.4.3.1	Minimum vymeriavacieho základu.....	102
8.4.3.2	Maximum vymeriavacieho základu.....	104
8.4.3.3	Poradie odvodovej povinnosti.....	105
8.4.4	Rozhodujúce obdobie.....	108
8.4.5	Vylúčenie povinnosti platiť poistné.....	108
8.4.6	Odvod, platenie a splatnosť poistného.....	109
9	Vecný rozsah nemocenského poistenia.....	111
9.1	Dávky nemocenského poistenia.....	111
9.1.1	Nemocenské.....	112
9.1.1.1	Poskytovanie nemocenského.....	113
9.1.1.2	Výška a výpočet nemocenského.....	115
9.1.1.3	Obmedzenie sumy, zánik nároku a vylúčenie nároku.....	115
9.1.1.4	Podporné obdobie.....	116
9.1.2	Ošetrovné.....	116
9.1.2.1	Poskytovanie a výška ošetrovného.....	118
9.1.3	Vyrovnávacia dávka.....	118
9.1.3.1	Poskytovanie a výška vyrovnávacej dávky.....	119
9.1.4	Materské.....	119
9.1.4.1	Poskytovanie a výška materského.....	121
9.2	Vymeriavací základ na určenie výšky dávok nemocenského poistenia..	122
9.2.1	Denný vymeriavací základ.....	122
9.2.2	Mesačný vymeriavací základ.....	123
9.2.3	Pravdepodobný denný vymeriavací základ.....	124
9.3	Ochranná lehota.....	124

10 Náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca	127
10.1 Charakteristika dávky	127
10.2 Poskytovanie náhrady príjmu	127
10.3 Výška náhrady príjmu	128
10.4 Obmedzenie sumy, zánik nároku a vylúčenie nároku	128
11 Vecný rozsah dôchodkového poistenia	131
11.1 Charakteristika dôchodkového poistenia	131
11.2 Členenie dôchodkov	135
11.3 Základné činitele – dávkové schéma	137
11.3.1 Všeobecný vymeriavací základ	137
11.3.2 Obdobie dôchodkového poistenia	138
11.3.3 Priemerný osobný mzdový bod	139
11.3.4 Dôchodková hodnota	142
11.3.5 Dôchodkový vek	143
11.4 Zvyšovanie dôchodkových dávok	143
11.5 Starobný dôchodok	145
11.5.1 Podmienky vzniku nároku na starobný dôchodok	146
11.5.2 Určenie sumy starobného dôchodku	150
11.6 Predčasný starobný dôchodok	155
11.7 Invalidný dôchodok	157
11.7.1 Pojem invalidita	158
11.7.2 Koncepcie invalidity	160
11.7.3 Podmienky vzniku nároku na invalidný dôchodok	160
11.7.4 Určenie sumy invalidného dôchodku	165
11.8 Dôchodky pozostalých	167
11.8.1 Vdovský dôchodok	168
11.8.1.1 Charakteristika vdovského dôchodku	168
11.8.1.2 Podmienky vzniku nároku na vdovský dôchodok	169
11.8.1.3 Trvanie nároku na vdovský dôchodok	171
11.8.1.4 Zánik nároku na vdovský dôchodok	172
11.8.1.5 Určenie sumy vdovského dôchodku	172
11.8.2 Vdovecký dôchodok	173
11.8.3 Sirotský dôchodok	174
11.8.3.1 Charakteristika sirotského dôchodku	174
11.8.3.2 Podmienky vzniku nároku na sirotský dôchodok	174
11.8.3.3 Zánik nároku na sirotský dôchodok	175
11.8.3.4 Určenie sumy sirotského dôchodku	176
12 Vecný rozsah úrazového poistenia	179
12.1 Subjekty právnych vzťahov úrazového poistenia	179
12.2 Pracovný úraz a choroba z povolania	180
12.3 Dávky úrazového poistenia a dočasná pracovná neschopnosť	181
12.3.1 Úrazový príplatok	181

12.3.2 Náhrada nákladov spojených s liečením	182
12.4 Dávky úrazového poistenia a pokles pracovnej schopnosti	182
12.4.1 Úrazová renta	182
12.4.2 Jednorazové vyrovnanie	183
12.4.3 Rehabilitačné	183
12.4.4 Rekvalifikačné	184
12.5 Dávky úrazového poistenia a smrť	184
12.5.1 Jednorazové odškodnenie	184
12.5.2 Pozostalostná úrazová renta	185
12.5.3 Náhrada nákladov spojených s pohrebom	185
12.6 Náhrada za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia	186
13 Vecný rozsah garančného poistenia	187
13.1 Subjekty právnych vzťahov garančného poistenia	187
13.2 Podmienky nároku na dávku garančného poistenia	187
13.3 Výška dávky garančného poistenia	188
14 Vecný rozsah poistenia v nezamestnanosti	189
14.1 Subjekty právnych vzťahov poistenia v nezamestnanosti	189
14.2 Podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti	189
14.3 Výška dávky v nezamestnanosti	190
15 Zdravotné poistenie – poistné vzťahy	193
15.1 Verejné a individuálne zdravotné poistenie	193
15.2 Osobný rozsah povinného verejného zdravotného poistenia	194
15.2.1 Zamestnanec, zamestnávateľ	195
15.2.2 Samostatne zárobkovo činná osoba	197
15.2.3 Štát	198
15.3 Výška poistného	199
15.3.1 Percentuálna sadzba	199
15.3.2 Vymeriavací základ	200
15.3.3 Rozhodujúce obdobie	203
15.4 Preddavok na poistné	203
15.5 Ročné zúčtovanie	204
16 Štátna sociálna podpora	207
16.1 Rodinná politika	207
16.2 Prídavok na dieťa a príplatok k prídavku na dieťa	209
16.2.1 Okruh oprávnených osôb	210
16.2.2 Nezaopatrené dieťa	211
16.2.3 Sústavná príprava na povolanie	213
16.2.4 Dlhodobó nepriaznivý stav dieťaťa	214
16.2.5 Podmienky nároku na prídavok na dieťa a príplatok k prídavku na dieťa	214
16.2.5.1 Daňový bonus	215

16.2.5.2	Výška prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa	217
16.2.5.3	Uplatnenie nároku.....	217
16.2.5.4	Výplata prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa	217
16.2.5.5	Odňatie a vrátenie prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa	218
16.2.5.6	Zánik nároku.....	219
16.3	Príspevok pri narodení dieťaťa, príplatok k príspevku a príspevok rodičom	219
16.3.1	Príspevok pri narodení dieťaťa	220
16.3.2	Príplatok k príspevku	221
16.3.3	Príspevok rodičom	222
16.3.4	Uplatnenie nároku na príspevok pri narodení dieťaťa, príplatok a príspevok rodičom	223
16.3.5	Výplata a zvýšenie príspevku pri narodení dieťaťa, príplatku a príspevku rodičom	224
16.3.6	Zánik nároku	225
16.4	Rodičovský príspevok.....	225
16.4.1	Oprávnená osoba.....	226
16.4.2	Podmienky nároku na rodičovský príspevok	227
16.4.3	Výška rodičovského príspevku	229
16.4.4	Uplatnenie nároku a výplata.....	229
16.4.5	Zánik nároku.....	230
16.5	Príspevok na starostlivosť o dieťa.....	230
16.5.1	Starostlivosť o dieťa	231
16.5.2	Oprávnená osoba.....	232
16.5.3	Podmienky nároku na príspevok.....	232
16.5.4	Výška príspevku.....	233
16.5.5	Výplata príspevku.....	233
16.5.6	Uplatnenie nároku na príspevok.....	234
16.5.7	Zánik nároku.....	234
16.6	Príspevky na podporu náhradnej starostlivosti	235
16.6.1	Náhradná starostlivosť.....	235
16.6.2	Druhy príspevkov.....	238
16.6.2.1	Jednorazový príspevok pri zverení do náhradnej starostlivosti.....	238
16.6.2.2	Jednorazový príspevok pri zániku náhradnej starostlivosti	238
16.6.2.3	Opakovaný príspevok dieťaťu	239
16.6.2.4	Opakovaný príspevok náhradnému rodičovi	240
16.6.2.5	Osobitný opakovaný príspevok náhradnému rodičovi.....	241

16.6.3 Výplata príspevkov	241
16.6.4 Odňatie a vrátenie príspevkov.....	242
16.6.5 Povinnosti oprávnenej osoby.....	242
16.7 Náhradné výživné	243
16.7.1 Nárok na náhradné výživné	243
16.7.2 Posudzovanie príjmu.....	244
16.7.3 Výška náhradného výživného.....	244
16.7.4 Výplata náhradného výživného.....	244
16.7.5 Zastavenie výplaty a zmena výšky náhradného výživného.....	245
16.7.6 Povinnosti a zodpovednosť poberateľa	246
16.7.7 Konanie o náhradnom výživnom.....	246
16.7.8 Zánik nároku na náhradné výživné.....	247
16.8 Príspevok na pohreb	247
16.8.1 Oprávnená osoba a podmienky nároku	247
16.8.2 Uplatnenie nároku a výplata príspevku	248
17 Sociálna pomoc	249
17.1 Postavenie sociálnej pomoci v sociálnom zabezpečení.....	249
17.2 Inštitucionálna a právna úprava sociálnej pomoci	251
17.3 Pojem, predpoklady a prvky sociálnej pomoci	257
17.4 Pomoc v hmotnej núdzi	257
17.4.1 Posudzovanie hmotnej núdze a poskytovanie dávky a príspevkov	258
17.5 Poskytovanie sociálnych služieb.....	268
17.6 Riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo krízovej sociálnej situácie	273
17.6.1 Druhy, formy a rozsah sociálnych služieb.....	274
17.6.2 Zmluvný prvok v poskytovaní sociálnych služieb, financovanie sociálnych služieb	280
17.7 Životné minimum	284
17.7.1 Započítanie príjmov	286
17.8. Kompenzácia dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia.....	288
17.8.1 Ťažké zdravotné postihnutie.....	288
17.8.2 Peňažné príspevky na kompenzáciu	289
17.8.2.1 Peňažný príspevok na osobnú asistenciu	290
17.8.2.2 Peňažný príspevok na prepravu.....	291
17.8.2.3 Peňažný príspevok na úpravu bytu, na úpravu rodinného domu, na úpravu garáže.....	291
17.8.2.4 Peňažný príspevok na kúpu pomôcky, na výcvik používania pomôcky a na úpravu pomôcky.....	292
17.8.2.5 Peňažný príspevok na opravu pomôcky.....	293
17.8.2.6 Peňažný príspevok na kúpu zdvihacieho zariadenia.....	293
17.8.2.7 Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla	294

17.8.2.8	Peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla	294
17.8.2.9	Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov.....	295
17.8.2.10	Peňažný príspevok na opatrovanie.....	295

18	Starobné dôchodkové sporenie.....	297
18.1	Všeobecná charakteristika.....	297
18.2	Osobný rozsah starobného dôchodkového sporenia.....	298
18.3	Zmluva o starobnom dôchodkovom sporení.....	300
18.4	Dôchodková správcovská spoločnosť.....	302
18.4.1	Založenie a vznik dôchodkovej správcovskej spoločnosti a činnosť dôchodkových správcovských spoločností.....	302
18.4.2	Pravidlá investovania a nakladania s peňažnými prostriedkami sporiteľov.....	304
18.4.3	Dôchodkové fondy.....	306
18.5	Dávky poskytované zo starobného dôchodkového sporenia	309
18.5.1	Starobný dôchodok.....	309
18.5.2	Predčasný starobný dôchodok.....	310
18.5.3	Vdovský s vdovecký dôchodok	310
18.5.4	Sirotský dôchodok	311
18.5.5	Súbeh výplat vdovského alebo vdoveckého dôchodku a sirotských dôchodkov.....	312
18.6	Dedenie v starobnom dôchodkovom sporení.....	312
19	Doplňkové dôchodkové sporenie	315
19.1	Všeobecná charakteristika.....	315
19.2	Subjekty zúčastnené na doplnkovom dôchodkovom sporení.....	316
19.3	Doplňková dôchodková spoločnosť.....	317
19.3.1	Založenie, vznik a činnosť doplnkovej dôchodkovej spoločnosti	317
19.3.2	Zrušenie doplnkovej dôchodkovej spoločnosti.....	319
19.3.3	Dôchodkové fondy.....	320
19.4	Právne vzťahy medzi subjektmi doplnkového dôchodkového sporenia	322
19.4.1	Vznik, prerušenie a zánik dôchodkového sporenia.....	322
19.4.2	Účastnícka zmluva.....	322
19.4.3	Zamestnávateľská zmluva.....	323
19.5	Dávkové vzťahy	325
19.5.1	Doplňkový starobný dôchodok.....	325
19.5.2	Výsluhový doplnkový dôchodok	325
19.5.3	Jednorazové vyrovnanie	326
19.5.4	Odstupné.....	326
19.5.5	Výplata dávok a dedenie	326
20	Sociálne zabezpečenie osôb pohybujúcich sa na území Európskeho spoločenstva	329

20.1 Sociálne právo ES	330
20.1.1 <i>Pramene sociálneho práva ES</i>	331
20.1.2 <i>Ciele sociálneho práva ES</i>	334
20.2 Koordinačné nariadenia	335
20.2.1 <i>Osobitné nepríspevkové dávky</i>	341
20.3 Uplatniteľný systém sociálneho zabezpečenia	343
20.3.1 <i>Dočasné vyslanie</i>	344
20.3.1.1 <i>Znaky dočasného vyslania</i>	345
20.3.2 <i>Osobitné koordinačné hraničné prípady</i>	349
20.4 Dávky v chorobe a materstve.....	350
20.4.1 <i>Poskytovanie dávok v chorobe a materstve</i> <i>osobitným kategóriám</i>	351
20.4.2 <i>Poskytovanie zdravotnej starostlivosti v inom členskom štáte</i>	354
20.5 Dôchodkové dávky	358
20.6 Dávky v nezamestnanosti.....	362
20.7 Rodinné dávky a rodinné prídavky pre nezaopatrené deti	367
Summary	373
Literatúra	375
Vecný register	378